

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Τροποποίηση διατάξεων του νόμου 4512/2018 (Α΄ 5) για τη διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις

ΑΡΘΡΟ 1^ο

Σκοπός

Το άρθρο 178 του νόμου 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 178

Το Κεφάλαιο αυτό έχει σκοπό τη ρύθμιση του θεσμού της διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, καθώς και την περαιτέρω εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/52/ ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ως και στις ανωτέρω υποθέσεις διασυνοριακών διαφορών.

Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται στη δικαστική μεσολάβηση, όπως αυτή ρυθμίζεται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.».

ΑΡΘΡΟ 2^ο

Ορισμοί

Το άρθρο 179 του νόμου 4512/2018 αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 179

Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. Ως ιδιωτική διαφορά καλείται η αμφισβήτηση για την ύπαρξη, την έκταση, το περιεχόμενο ή τα υποκείμενα ιδιωτικού δικαιώματος και ως ιδιωτικά δικαιώματα θεωρούνται όσα αναγνωρίζονται από το ιδιωτικό δίκαιο.
2. Ως διαμεσολάβηση νοείται μια διαρθρωμένη διαδικασία ανεξαρτήτως ονομασίας και με βασικά χαρακτηριστικά την εμπιστευτικότητα, την ιδιωτική αυτονομία, την ουδετερότητα και αμεροληψία του διαμεσολαβητή, στην οποία δύο ή περισσότερα μέρη επιχειρούν εκουσίως με καλόπιστη συμπεριφορά και συναλλακτική ευθύτητα να επιλύσουν με συμφωνία μία διαφορά τους με τη βοήθεια διαμεσολαβητή.

3. Ως διαμεσολαβητής νοείται τρίτο πρόσωπο σε σχέση με τους διαδίκους και τη διαφορά, που αναλαμβάνει να διαμεσολαβήσει με κατάλληλο, αποτελεσματικό και αμερόληπτο τρόπο, διευκολύνοντας τα συμμετέχοντα μέρη να βρουν μια κοινά αποδεκτή λύση της διαφοράς τους. Ο διαμεσολαβητής πρέπει να είναι νόμιμα διαπιστευμένος στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Ως νομικός παραστάτης νοείται ο πληρεξούσιος δικηγόρος των μερών, ο οποίος παρίσταται στη διαδικασία της διαμεσολάβησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, παρέχει νομικές συμβουλές στον εντολέα του και τον συνδράμει στην διαδικασία της διαμεσολάβησης.

5. Ως υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης νοείται η συνεδρία μεταξύ του διαμεσολαβητή και των μερών, που λαμβάνει χώρα υποχρεωτικά στις περιπτώσεις των ιδιωτικών διαφορών που υπάγονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 182 του παρόντος νόμου επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης του ενδίκου βοηθήματος, κατά τη διάρκεια της οποίας ο διαμεσολαβητής ενημερώνει τα μέρη για τον τρόπο με τον οποίο δύνανται να επιλύσουν τη διαφορά τους μέσω της διαμεσολάβησης, εξηγώντας ιδίως τη διαδικασία και τις βασικές αρχές που διέπουν την διαμεσολάβηση.

6. Ως διασυνοριακή διαφορά νοείται εκείνη στην οποία τουλάχιστον ένα από τα μέρη κατοικεί μόνιμως ή διαμένει συνήθως σε κράτος-μέλος διαφορετικό από εκείνο οποιουδήποτε άλλου μέρους κατά την ημερομηνία στην οποία: α) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης, αφότου ανέκυψε η διαφορά, β) έχει διαταχθεί η διαμεσολάβηση από δικαστήριο κράτους-μέλους, γ) κατατίθεται ένδικο βοήθημα, για το παραδεκτό της συζήτησης του οποίου υφίσταται υποχρέωση διαμεσολάβησης δυνάμει του εθνικού δικαίου ή δ) κληθούν τα μέρη από αρμόδιο δικαστήριο.

Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου, ως διασυνοριακή διαφορά νοείται και εκείνη για την οποία αρχίζουν δικαστικές διαδικασίες ή διαιτησία ύστερα από διαμεσολάβηση μεταξύ των μερών σε κράτος-μέλος άλλο από εκείνο της μόνιμης κατοικίας ή συνήθους διαμονής των μερών, κατά την ημερομηνία που προβλέπεται στις περιπτώσεις α', β' ή γ' της παρούσας παραγράφου.»

ΑΡΘΡΟ 3^ο

Υπαγόμενες διαφορές

Το άρθρο 180 του νόμου 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 180

1. Στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, εκτός από τις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 182 του παρόντος, μπορούν να υπαχθούν και οι αστικές και εμπορικές διαφορές ιδιωτικού δικαίου, υφιστάμενες ή μέλλουσες, μετά από έγγραφη συμφωνία των μερών, αν αυτά έχουν την εξουσία να διαθέτουν το αντικείμενο της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου (ρήτρα διαμεσολάβησης).

2. Η συμφωνία υπαγωγής της διαφοράς στη διαμεσολάβηση πρέπει να περιληφθεί στα πρακτικά του δικαστηρίου στη περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 181 του παρόντος. Η συμφωνία των μερών για υπαγωγή της διαφοράς τους στη διαδικασία της διαμεσολάβησης πρέπει να περιγράφει το αντικείμενο αυτής και διέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις.»

ΑΡΘΡΟ 4^ο

Υποχρέωση ενημέρωσης από δικηγόρο - Διαδικασία Προσφυγής στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία Διαμεσολάβησης

Ο τίτλος και το άρθρο 182 του νόμου 4512/2018 αντικαθίστανται ως εξής:

« Άρθρο 182

Υποχρέωση ενημέρωσης από δικηγόρο - Διαδικασία Προσφυγής στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία Διαμεσολάβησης

Η υποχρέωση έγγραφης ενημέρωσης από τον πληρεξούσιο δικηγόρο προς τον εντολέα του, καθώς και η υπαγωγή ιδιωτικών διαφορών στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης ρυθμίζονται ως εξής:

1. Υποχρέωση ενημέρωσης από τον δικηγόρο.

Στις διαφορές που πληρούνται οι προϋποθέσεις προσφυγής σε διαμεσολάβηση, ο πληρεξούσιος δικηγόρος, πριν από την προσφυγή στο δικαστήριο, οφείλει να ενημερώσει τον εντολέα του εγγράφως, για τη δυνατότητα απόπειρας διαμεσολαβητικής διευθέτησης της διαφοράς, καθώς και για την τυχόν υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης της διαφοράς ή μέρους αυτής επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης του ενδίκου βοηθήματος. Το ενημερωτικό έγγραφο, το οποίο συντάσσεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης μετά την σύσταση και έναρξη λειτουργίας της, συμπληρώνεται και υπογράφεται από τον εντολέα και τον πληρεξούσιο δικηγόρο του και κατατίθεται με το εισαγωγικό δικόγραφο της αγωγής ή άλλου ένδικου βοηθήματος επί ποινή απαραδέκτου της κατάθεσης του.

2. Ιδιωτικές διαφορές που υπάγονται στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης.

Επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης του ενδίκου βοηθήματος, οι παρακάτω ιδιωτικές διαφορές υπάγονται στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης:

α) Οι οικογενειακές διαφορές, εκτός από αυτές των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1, καθώς και της παραγράφου 2 του άρθρου 592 ΚΠολΔ,

β) Οι διαφορές που εκδικάζονται κατά την Τακτική Διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς και Πολυμελούς Πρωτοδικείου. Η προσφυγή των μερών στην δικαστική μεσολάβηση δεν απαλλάσσει από την ως άνω υποχρέωση.

3. Α. Εξαιρούνται από την υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης της αμέσως προηγούμενης παραγράφου 2: α) η κύρια παρέμβαση που ασκείται σε συνάφεια με το αντικείμενο των διαφορών αυτών, β) οι διαφορές στις οποίες διάδικο μέρος είναι το Δημόσιο ή Ο.Τ.Α. ή Ν.Π.Δ.Δ., γ) οι διαφορές, στις οποίες οι διάδικοι δικαιούνται νομικής βοήθειας κατά το νόμο 3226/2004, όπως ισχύει, ή στους οποίους παρέχεται το ευεργέτημα της πενίας κατά τα άρθρα 194 και 195 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Β. Δικαιώματα ή αξιώσεις των μερών της εν γένει διαφοράς, που δεν περιλαμβάνονται στις προαναφερόμενες περιπτώσεις, δεν υπάγονται στην, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης του ενδίκου βοηθήματος, υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης.

Γ. Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας συντάσσεται πρακτικό από το διαμεσολαβητή και κάθε μέρος της διαφοράς προσκομίζει αυτό στο δικαστήριο με το δικόγραφο των προτάσεών του, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης. Το ίδιο δικαίωμα έχει κάθε μέρος της διαφοράς για κάθε κεφάλαιο των απαιτήσεών του, το οποίο δεν συζητήθηκε στη διαδικασία της διαμεσολάβησης από υπαιτιότητα του άλλου μέρους, καίτοι αυτό υπαγόταν στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης, ανεξαρτήτως του αποτελέσματος αυτής. Αν το ένα μέρος της διαφοράς δεν προσέρχεται στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης, παρότι έχει κληθεί προς τούτο σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης Α της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, ο διαμεσολαβητής συντάσσει πρακτικό και το άλλο μέρος προσκομίζει αυτό στο Δικαστήριο με το δικόγραφο των προτάσεων του. Στην τελευταία περίπτωση, με την απόφαση του Δικαστηρίου που επιλαμβάνεται της διαφοράς, δύναται να επιβληθεί στο διάδικο μέρος που δεν προσήλθε στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης, αν και κλήθηκε προς τούτο, όπως ανωτέρω, χρηματική ποινή, η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη από εκατόν είκοσι (120) ευρώ και μεγαλύτερη από τριακόσια (300) ευρώ, συνεκτιμωμένης της εν γένει συμπεριφοράς του στη μη προσέλευση στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης και επιπλέον χρηματική ποινή μέχρι ποσοστού 0,2% επί του αντικειμένου της διαφοράς ανάλογα με την έκταση της ήττας αυτού. Οι χρηματικές ποινές του προηγούμενου εδαφίου περιέρχονται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., στο οποίο κοινοποιείται με επιμέλεια του γραμματέα του Δικαστηρίου αντίγραφο της απόφασης.

4. Διαδικασία Προσφυγής στη Διαμεσολάβηση.

Α. Για τις διαφορές της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ο αιτούμενος δικαστική προστασία υποχρεούται, ανεξάρτητα από την αξία του ενδίκου αντικειμένου, να υποβάλει σε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή εγγεγραμμένο στα Μητρώα του άρθρου 203 του παρόντος αίτημα προσφυγής στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, παραδίδοντάς του συμπληρωμένο ενημερωτικό έντυπο, το οποίο συντάσσεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης μετά τη σύσταση και έναρξη λειτουργίας της. Ο διαμεσολαβητής ορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο πρόσωπο της κοινής τους επιλογής ή σε

περίπτωση μη συμφωνίας από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, κατά σειρά προτεραιότητας, σύμφωνα με τον αύξοντα αριθμό μητρώου από το Ειδικό Μητρώο διαμεσολαβητών του άρθρου 203 του παρόντος, το οποίο είναι δημοσιευμένο στον ιστότοπο της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης.

Ο διαμεσολαβητής γνωστοποιεί στο άλλο ή στα άλλα μέρη το κατά τα ανωτέρω αίτημα προσφυγής στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και συνεννοείται με αυτά για την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης. Η γνωστοποίηση μπορεί να γίνει εγγράφως με συστημένη επιστολή ή ηλεκτρονικά ή με κάθε άλλο νόμιμο τρόπο, αρκεί να αποδεικνύεται το περιεχόμενό της και η ημερομηνία της, καθώς και η βεβαιότητα παραλαβής. Ειδικά για την υποχρεωτική αρχική συνεδρία της διαμεσολάβησης, η παράσταση των δικηγόρων των μερών είναι δυνατή και στην περίπτωση αυτή εκδίδεται γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών για την αμοιβή των νομικών παραστατών, ποσού αναφοράς πενήντα (50,00) ευρώ. Η υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την επομένη της γνωστοποίησης της αίτησης του προσφεύγοντος στο άλλο ή τα άλλα μέρη, ενώ η διαμεσολάβηση θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός των επομένων τριάντα (30) ημερών, που εκκινούν από την επομένη της λήξης της ανωτέρω προθεσμίας. Τα μέρη δύνανται να συμφωνούν παράταση της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών. Το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται στις παραπάνω προθεσμίες. Εφόσον τα μέρη, μετά την υποχρεωτική αρχική συνεδρία, αποφασίσουν να υπαχθούν στην διαδικασία της διαμεσολάβησης, παρίστανται υποχρεωτικά, μετά των πληρεξούσιων δικηγόρων τους πλην των περιπτώσεων των καταναλωτικών διαφορών και των μικροδιαφορών.

Β. Αν δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία αμφοτέρων των μερών και του διαμεσολαβητή στον ίδιο τόπο και χρόνο, η συνεδρία της διαμεσολάβησης μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη διαδικασία της τηλεδιάσκεψης μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή ή άλλου συστήματος τηλεδιάσκεψης, στο οποίο έχει πρόσβαση το άλλο ή τα άλλα μέρη της διαφοράς. Η διαδικασία τηλεδιάσκεψης μπορεί να πραγματοποιείται και μέσω γραφείου άλλου διαπιστευμένου διαμεσολαβητή που εδρεύει στον τόπο της κατοικίας, εγκατάστασης ή έδρας του άλλου ή των άλλων μερών της διαφοράς. Η διαδικασία της τηλεδιάσκεψης μπορεί να πραγματοποιηθεί και μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η οποία εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών και Δικαιοσύνης και ρυθμίζει κάθε αναγκαία τεχνική, διοικητική ή άλλη λεπτομέρεια.

Γ. Αν κατά την υποχρεωτική αρχική συνεδρία της διαμεσολάβησης τα μέρη της διαφοράς δεν συμφωνήσουν να προχωρήσουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης, τότε θεωρείται ότι έχει πληρωθεί η υποχρέωση του παρόντος άρθρου και συντάσσεται πρακτικό.

5. Η υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης δεν εφαρμόζεται όταν η πρόσκληση για προσφυγή σε αυτή περιλαμβάνει πρόσωπο ή πρόσωπα αγνώστου διαμονής.

6. Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία της διαμεσολάβησης δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τις είκοσι τέσσερις (24) ώρες, εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.

7. Αν συναφθεί συμφωνία υπαγωγής στη διαμεσολάβηση σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου, ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

8. Οι ως άνω ρυθμίσεις δεν εμποδίζουν τα μέρη να καταφεύγουν οποτεδήποτε, στη δικαστική μεσολάβηση προς επίλυση των μεταξύ τους διαφορών.»

ΑΡΘΡΟ 5^ο

Διαδικασία διαμεσολάβησης

Το άρθρο 183 του νόμου 4512/2018 αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 183

Διαδικασία διαμεσολάβησης

1. Στη διαδικασία διαμεσολάβησης τα μέρη παρίστανται μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου τους, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων των καταναλωτικών διαφορών και μικροδιαφορών.

2. Ο διαμεσολαβητής ορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο πρόσωπο της κοινής τους επιλογής. Ο διαμεσολαβητής είναι ένας (1), εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν εγγράφως ότι οι διαμεσολαβητές θα είναι περισσότεροι. Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία ως προς το πρόσωπο του διαμεσολαβητή και τον τόπο διεξαγωγής της διαμεσολάβησης αυτοί ορίζονται από το Ειδικό Μητρώο του άρθρου 203 του παρόντος που τηρεί η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, κατά σειρά και με βάση τον αριθμό μητρώου τους.

3. Ο χρόνος, τόπος και λοιπές διαδικαστικές λεπτομέρειες της διεξαγωγής της διαμεσολάβησης καθορίζονται από το διαμεσολαβητή σε συμφωνία με τα μέρη. Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία των μερών για τα παραπάνω, ο διαμεσολαβητής δύναται να διεξάγει τη διαμεσολάβηση με τον τρόπο που κρίνει προσφορότερο, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της διαφοράς και των προβλέψεων της περίπτωσης Β της παραγράφου 4 του άρθρου 182.»

4. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα και δεν τηρούνται πρακτικά εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά. Ο διαμεσολαβητής μπορεί, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, να επικοινωνεί και να συναντά καθένα από τα μέρη είτε χωριστά είτε από κοινού. Πληροφορίες που αντλεί ο διαμεσολαβητής κατά τις χωριστές επικοινωνίες του με το ένα μέρος δεν κοινολογούνται στο άλλο μέρος χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του άλλου μέρους. Οι ενέργειες του διαμεσολαβητή και των μερών για την επίτευξη συμβιβαστικής επίλυσης της μεταξύ τους διαφοράς διέπονται από τις αρχές της καλής πίστης και ειλικρίνειας και της διαρκούς αμεροληψίας του διαμεσολαβητή έναντι αυτών. Τα μέρη μπορούν, σε κάθε περίπτωση, να συμφωνήσουν ως διαδικασία διαμεσολάβησης τη διαδικασία και τους ειδικότερους κανόνες που προβλέπουν κέντρα και οργανισμοί διαμεσολάβησης.

5. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας όλοι οι συμμετέχοντες συμφωνούν εγγράφως περί του εμπιστευτικού ή μη χαρακτήρα της διαδικασίας. Η συμφωνία αυτή διέπεται από τις διατάξεις του

ουσιαστικού δικαίου. Τα μέρη δύνανται να συμφωνήσουν ότι θα τηρήσουν εμπιστευτικό και το περιεχόμενο της συμφωνίας, στην οποία ενδέχεται να καταλήξουν από τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, εκτός αν η κοινολόγηση του περιεχομένου της είναι απαραίτητη για την εκτέλεσή της ή αυτό επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης.

6. Οι διαμεσολαβητές, τα μέρη, οι πληρεξούσιοι αυτών και όσοι συμμετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία της διαμεσολάβησης δεν εξετάζονται ως μάρτυρες ενώπιον των Δικαστηρίων ή σε διαιτητικές διαδικασίες, εκτός αν αυτό επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης, για την προστασία της ανηλικότητας ή της σωματικής ακεραιότητας και ψυχικής υγείας φυσικού προσώπου.

7. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των ποινικών Δικαστηρίων, των Ανακριτών και των Εισαγγελέων, καθώς και της αντίθετης και ρητής συμφωνίας των μερών, οι συζητήσεις και οι προτάσεις που εκφράστηκαν από τα μέρη κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, οι απόψεις του διαμεσολαβητή προς τα μέρη για την επίτευξη συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς, η εκφρασθείσα βούληση των μερών, καθώς και όποιες δηλώσεις των μερών στο πλαίσιο της διαδικασίας διαμεσολάβησης, δεν μπορούν να αποτελέσουν αποδεικτικά μέσα ενώπιον πολιτικού δικαστηρίου ή διαιτητικού δικαστηρίου σε περίπτωση αποτυχίας της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Η παραπάνω απαγόρευση δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου.

8. Ο διαμεσολαβητής δεν υποχρεούται να αποδεχθεί το διορισμό του και κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ευθύνεται μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια, ανεξαρτήτως της τυχόν πειθαρχικής ή ποινικής ευθύνης του.

9. Οι διατάξεις των άρθρων 62 του νόμου 4389/2016 (Α' 94), 65 του νόμου 4472/2017 (Α' 74) και 106Δ δ του νόμου 3588/2007 (Α' 153) , όπως κάθε φορά ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αναδιάρθρωσης ή διαγραφής δανείων, οφειλών ή χρεών, στο πλαίσιο της διαδικασίας διαμεσολάβησης του παρόντος νόμου, καθώς και στις περιπτώσεις των άρθρων 214Β και 214Γ ΚΠολΔ.»

ΑΡΘΡΟ 6^ο

Εκτελεστότητα των συμφωνιών που προκύπτουν από τη διαμεσολάβηση

Η παράγραφος 4 του άρθρου 184 του νόμου 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το πρακτικό της διαμεσολάβησης αποτελεί από την κατάθεσή του στη γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου εκτελεστό τίτλο, σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 904 ΚΠολΔ, εφόσον τα μέρη αναλαμβάνουν με τη συμφωνία, που περιέχεται στο πρακτικό, υποχρεώσεις, προς εκπλήρωση των οποίων είναι δυνατόν να επιστευθεί αναγκαστική εκτέλεση. Το απόγραφο για την εκτέλεση εκδίδεται, σύμφωνα με τα άρθρα 915 έως 918 του ΚΠολΔ, από τον Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου, στη γραμματεία του οποίου κατετέθη το πρακτικό διαμεσολάβησης, χωρίς να επιβάλλονται άλλα έξοδα υπέρ του Δημοσίου στον επισπεύδοντα διάδικο.»

ΑΡΘΡΟ 7^ο

Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στην παραγραφή και τις αποσβεστικές προθεσμίες

Το άρθρο 185 του νόμου 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 185

Η γνωστοποίηση του αιτήματος του προσφεύγοντος στο άλλο ή τα άλλα μέρη, σύμφωνα με την περίπτωση Α της παραγράφου 4 του άρθρου 182 του παρόντος, καθώς και κάθε προσφυγή στη διαμεσολάβηση είτε μονομερώς είτε από κοινού, αναστέλλει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία άσκησης των αξιώσεων και των δικαιωμάτων, εφόσον αυτές έχουν αρχίσει σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου, καθώς και τις δικονομικές προθεσμίες των άρθρων 237 και 238 ΚΠολΔ, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας της διαμεσολάβησης. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 261, 262 και 263 ΑΚ, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία άσκησης των αξιώσεων και των δικαιωμάτων του ουσιαστικού δικαίου, που ανεστάλησαν, συνεχίζονται τρεις (3) μήνες από τη σύνταξη πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας ή από την επίδοση δήλωσης αποχώρησης από τη διαμεσολάβηση από το ένα μέρος στο άλλο και τον διαμεσολαβητή ή από την με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωση ή κατάργηση της διαμεσολάβησης. Αν η συμφωνία, που περιέχεται στο πρακτικό διαμεσολάβησης, περιλαμβάνει αιρέσεις ή προθεσμίες (άρθρα 201, 202, 210 ΑΚ) ή οποιονδήποτε άλλον όρο, από τον οποίο εξαρτάται η ενάσκηση των δικαιωμάτων, που απορρέουν από τη συμφωνία, τότε η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία, που έχουν ανασταλεί, συνεχίζονται έπειτα από την πάροδο τριών (3) μηνών από την πλήρωση της αιρέσεως ή του όρου ή την παρέλευση της προθεσμίας.»

ΑΡΘΡΟ 8^ο

Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης

Το άρθρο 186 του νόμου 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 186

1. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης αποτελείται από τα παρακάτω μέλη, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ως εξής:

α) Τέσσερις (4) δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, εκ των οποίων ένας με βαθμό Αρεοπαγίτη ή Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, εν ενεργεία ή επί τιμή, και οι λοιποί με βαθμό τουλάχιστον Προέδρου Πρωτοδικών ή Εισαγγελέα Πρωτοδικών έως Προέδρου Εφετών ή Εισαγγελέα Εφετών, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση, μετά από γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, για όσους από αυτούς είναι εν ενεργεία.

β) Δύο (2) καθηγητές, εν ενεργεία ή ομότιμους, ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, με εμπειρία στη διαμεσολάβηση, προερχόμενους από περισσότερα του ενός εκπαιδευτικά ιδρύματα, τουλάχιστον δε ένας από Νομική Σχολή.

γ) Δύο (2) εκπροσώπους της ολομέλειας των δικηγορικών συλλόγων της χώρας, μετά από σύμφωνη γνώμη της εν λόγω ολομέλειας κατά προτίμηση με εμπειρία ή εξειδίκευση στην διαμεσολάβηση.

δ) Τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης από τους υπηρετούντες στην Κεντρική Υπηρεσία ή στο πολιτικό γραφείο του Υπουργού Δικαιοσύνης, ως ειδικό επιστημονικό προσωπικό ή ως ειδικοί συνεργάτες.

ε) Έναν (1) διαμεσολαβητή εκπρόσωπο επαγγελματικών φορέων της χώρας, μετά από πρόσκληση ενδιαφέροντος που αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

στ) Τρεις (3) διαμεσολαβητές, μετά από πρόσκληση ενδιαφέροντος που αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι οποίοι διαθέτουν τουλάχιστον τετραετή επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό τους αντικείμενο, εμπειρία στη διαμεσολάβηση, η οποία προκύπτει είτε λόγω συμμετοχής στην εκπαίδευση διαμεσολαβητών, είτε λόγω συμμετοχής σε διαδικασίες διαμεσολάβησης ως διαμεσολαβητής ή βοηθός διαμεσολαβητή ή νομικός παραστάτης, είτε λόγω συμμετοχής σε συνέδρια, σεμινάρια, ερευνητικά προγράμματα συναφή με τη διαμεσολάβηση .

2. Πρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης ορίζεται ο αρχαιότερος εν ενεργεία από τους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς.

3. Για κάθε τακτικό μέλος της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης ορίζεται και ένα αναπληρωματικό με την ίδια διαδικασία.

4. Τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης καθώς και τρίτα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη στην Επιτροπή της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 187 απαγορεύεται να διατηρούν ή να διατηρούσαν, τουλάχιστον τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες, οποιαδήποτε σχέση συνεργασίας με φορείς εκπαίδευσης του παρόντος νόμου ή να συνάπτουν με αυτούς οποιαδήποτε συνεργασία έξι (6) μήνες μετά την αποχώρησή τους από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης.

5. Η θητεία του Προέδρου και των μελών είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται άπαξ. Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος και τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης έχουν διοριστεί σε αντίθεση με την απαγόρευση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, αυτοί αντικαθίστανται.

6. Χρέη Γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης εκτελεί ένας ή περισσότεροι υπάλληλοι της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή των Δικαστηρίων ή άλλης Δημόσιας Υπηρεσίας ή ΝΠΔΔ, οι οποίοι διατίθενται με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση από την Υπηρεσία τους στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Για τη διάθεση εκδίδεται Υπουργική Απόφαση κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης περί απόσπασης ή διάθεσης και με τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης.»

Άρθρο 9°

Αρμοδιότητες Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης

Το στοιχείο α΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 187 του νόμου 4512/2018, τροποποιείται ως ακολούθως:

«α) Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, η οποία είναι αρμόδια για την τήρηση του Μητρώου των Διαμεσολαβητών, για κάθε σχετικό ζήτημα ή έκδοση πράξης που αφορά το τηρούμενο Μητρώο και για τη συγκέντρωση των ετήσιων Εκθέσεων Πεπραγμένων, σύμφωνα με το άρθρο 197.»

ΑΡΘΡΟ 10°

Προσόντα διαμεσολαβητών

Η παράγραφος 1 του άρθρου 188 του νόμου 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι διαμεσολαβητές πρέπει να είναι: α) απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή κάτοχοι ισότιμου πτυχίου της αλλοδαπής, β) εκπαιδευμένοι από Φορέα Κατάρτισης διαμεσολαβητών αναγνωρισμένο από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης ή κάτοχοι τίτλου διαπίστευσης από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γ) διαπιστευμένοι από αυτήν (Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης) και εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Διαμεσολαβητών που τηρείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Κάτοχος διδακτορικού τίτλου ΑΕΙ ή ισότιμου τίτλου της αλλοδαπής με αντικείμενο την διαμεσολάβηση ή συναφές, δεν απαιτείται, προκειμένου να διαπιστευθεί, να εκπαιδευθεί περαιτέρω από Φορέα Κατάρτισης διαμεσολαβητών και δύναται να συμμετέχει απευθείας στις εξετάσεις για την διαπίστευσή του. Αποκλείονται της άσκησης του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή, όσοι υπηρετούν ως δημόσιοι και δημοτικοί υπάλληλοι ή έμμισθοι υπάλληλοι νομικών προσώπων και ιδρυμάτων δημοσίου δικαίου, όπως και οι εν ενεργεία δικαστικοί ή κρατικοί λειτουργοί».

ΑΡΘΡΟ 11°

Αμοιβή

Το άρθρο 194 του νόμου 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 194

1. Η αμοιβή του διαμεσολαβητή ορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία των μερών.

2. Εάν δεν υπάρχει γραπτή συμφωνία, η αμοιβή του διαμεσολαβητή ορίζεται ως εξής: α) στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 182, ο αιτούμενος δικαστική προστασία προκαταβάλλει στον διαμεσολαβητή ποσό πενήντα (50,00) ευρώ ως αμοιβή για την υποχρεωτική αρχική συνεδρία, ποσό το οποίο βαρύνει και τα δύο μέρη. Σε περίπτωση που η διαφορά αχθεί ενώπιον δικαστηρίου, το

μέρος της διαφοράς που δεν προσήλθε στην διαδικασία της διαμεσολάβησης, παρότι κλήθηκε νομότυπα προς τούτο σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης Α της παραγράφου 4 του άρθρου 182 ή δεν κατέβαλε το ποσό που του αναλογεί για την αμοιβή του διαμεσολαβητή για την υποχρεωτική αρχική συνεδρία, καταδικάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 176 επ. ΚΠολΔ σε ολόκληρο το ποσό των πενήντα (50,00) που κατέβαλε ο αιτούμενος δικαστική προστασία για την υποχρεωτική αρχική συνεδρία, λογιζόμενο ως δικαστικό έξοδο.

β) για κάθε ώρα διαμεσολάβησης μετά την υποχρεωτική αρχική συνεδρία η ελάχιστη αμοιβή ορίζεται στα ογδόντα (80,00) ευρώ και βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία.

3. Τα ποσά των παραγράφων 1 και 2 μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

4. Ο διαμεσολαβητής οφείλει να παρέχει στα μέρη πλήρη ενημέρωση για τον τρόπο αμοιβής του.»

ΑΡΘΡΟ 12^ο

Φορείς κατάρτισης

Το άρθρο 198 του νόμου 4512/2018, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 198

Φορείς κατάρτισης

1. Φορέας κατάρτισης διαμεσολαβητών (εφεξής «Φορέας»), που λειτουργεί με άδεια που χορηγείται κατόπιν ειδικής και αιτιολογημένης απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, είναι:

Α. Νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, δικαίωμα σύστασης του οποίου έχουν:

α) ένας δικηγορικός σύλλογος ή περισσότεροι από κοινού,

β) ένας ή περισσότεροι δικηγορικοί σύλλογοι σε σύμπραξη με επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς ή επαγγελματικούς φορείς ή επιμελητήρια.

Στις περιπτώσεις α' και β' είναι δυνατή η σύμπραξη και με φορέα κατάρτισης της αλλοδαπής εγνωσμένου κύρους και διεθνούς αναγνώρισης και εμπειρία στην παροχή εκπαίδευσης διαμεσολάβησης και γενικότερα στις εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης διαφορών ή στην διενέργεια διαμεσολαβήσεων.

Ο νόμιμος εκπρόσωπος του ανωτέρω Ν.Π.Ι.Δ., δύναται να είναι δικηγόρος, καθώς πρόκειται για εταιρεία ειδικού σκοπού, ήτοι εταιρεία που έχει ως σκοπό της την εκπαίδευση στις εναλλακτικές μορφές επίλυσης διαφορών.

Β. Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) ΑΕΙ, το οποίο διαθέτει σχετικό πρόγραμμα, η δε λειτουργία του διέπεται αποκλειστικά από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις περί

λειτουργίας των ΑΕΙ, υπό τον όρο ότι τηρούνται όλες οι προϋποθέσεις που τίθενται από τον παρόντα νόμο για τα προσόντα των εκπαιδευτών, την εκπαίδευση της διαμεσολάβησης και τον ελάχιστο αριθμό εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων.

Γ. Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στην ελληνική νομοθεσία, ή στην νομοθεσία κράτους - μέλους και η οποία έχει αποκλειστικά ως σκοπό την παροχή εκπαίδευσης στην διαμεσολάβηση και στους λοιπούς εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης διαφορών.

Οι ανωτέρω φορείς, αδειοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 199 του παρόντος νόμου.

2. Ο Φορέας έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, εκτός των Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.

3. Ο Φορέας υποχρεούται να απασχολεί κατ' ελάχιστον το ακόλουθο διευθυντικό προσωπικό: α) έναν (1) Διευθυντή του Φορέα και β) έναν (1) Διευθυντή Κατάρτισης. Οι ανωτέρω πρέπει να κατέχουν τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή αντίστοιχο τίτλο σπουδών σχολής της αλλοδαπής.

4. Ο Φορέας υποχρεούται να απασχολεί διοικητικό προσωπικό για γραμματειακή υποστήριξη.

5. Ο σκοπός του Φορέα είναι:

α) ο σχεδιασμός προγραμμάτων και η παροχή υπηρεσιών βασικής εκπαίδευσης κατ' ελάχιστο ογδόντα (80) ωρών, ως και,

β) ο σχεδιασμός προγραμμάτων μετεκπαίδευσης πέραν των ογδόντα (80) ωρών της βασικής εκπαίδευσης των υποψηφίων διαμεσολαβητών, για την περαιτέρω απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και επιμόρφωσης αυτών, αναγκαίων για την άσκηση της διαμεσολάβησης.

6. Οι Φορείς Κατάρτισης υποχρεούνται να συνεργάζονται με τουλάχιστον τρεις (3) εκπαιδευτές, προκειμένου να παρέχουν ποιοτική εκπαίδευση. Οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές και να διαθέτουν τετραετή επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό τους αντικείμενο, εμπειρία στη διαμεσολάβηση, η οποία προκύπτει είτε λόγω συμμετοχής στην εκπαίδευση διαμεσολαβητών, είτε λόγω συμμετοχής σε διαδικασίες διαμεσολάβησης ως διαμεσολαβητής ή βοηθός διαμεσολαβητή ή νομικός παραστάτης, είτε λόγω συμμετοχής σε συνέδρια, σεμινάρια, ερευνητικά προγράμματα συναφή με τη διαμεσολάβηση, καθώς και:

α) να κατέχουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο στον τομέα της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών σε συναφή επιστημονικό κλάδο (ιδίως νομικής επιστήμης ή επιστημών οικονομίας ή διοίκησης ή κοινωνικών επιστημών) ή

β) να έχουν τουλάχιστον εκατόν εξήντα (160) ώρες εκπαίδευσης επιπλέον της βασικής εκπαίδευσης στη διαμεσολάβηση.

7. Σε δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς εν ενεργεία με τουλάχιστον οκταετή υπηρεσία, ως και στους επί τιμή δικαστικούς λειτουργούς, εφόσον και στις δύο περιπτώσεις έχουν δικαστική εμπειρία ή επιστημονική εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση, μπορούν να ανατίθενται καθήκοντα εκπαίδευσης υποψηφίων διαμεσολαβητών και δικαστικών μεσολαβητών, αποκλειστικά και μόνον σε Κέντρα Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.Δι.Βι.Μ.) των ΑΕΙ. Τα καθήκοντα αυτά λογίζονται ως δικαστικά, εφαρμοζόμενης αναλόγως της διατάξεως του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 41 του ν. 1756/1988, όπως κάθε φορά ισχύει, μη εμπίπτοντα σε καμία περίπτωση στα ασυμβίβαστα του άρθρου αυτού.

8. Ο αριθμός των υποψήφιων διαμεσολαβητών που συμμετέχουν σε κάθε εκπαιδευτικό κύκλο στα προγράμματα βασικής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι ένα (21). Οι εκπαιδευτές δεν δύνανται να είναι λιγότεροι από δύο (2) για κάθε εκπαιδευτικό κύκλο.»

ΑΡΘΡΟ 13^ο

Αδειοδότηση Φορέων κατάρτισης

Το άρθρο 199 του νόμου 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 199

Αδειοδότηση Φορέων κατάρτισης

1. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, προκειμένου να λάβει άδεια λειτουργίας, υποβάλλει στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης φάκελο που περιλαμβάνει:

α) την αίτησή του για αδειοδότηση,

β) επικυρωμένο αντίγραφο του καταστατικού του, από το οποίο προκύπτει με σαφήνεια ο σκοπός αυτού, εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο.

γ) θεωρημένο αντίγραφο βεβαίωσης έναρξης εργασιών του από την αρμόδια ΔΟΥ. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται για τα Κέντρα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.Δι.Βι.Μ.) ΑΕΙ.

δ) κατάλογο με το εκπαιδευτικό προσωπικό, με πλήρη βιογραφικά αυτών, καθώς και το λοιπό προσωπικό,

ε) οποιοδήποτε νόμιμο δικαιολογητικό που αποδεικνύει νομή, κατοχή, χρήση ή κυριότητα του χώρου εκπαίδευσης,

στ) διάγραμμα κάτοψης του χώρου εκπαίδευσης, υπογεγραμμένο από αρμόδιο προς τούτο μηχανικό, στο οποίο εμφανίζεται ότι ο εν λόγω χώρος διαθέτει τουλάχιστον τρεις χωριστές αίθουσες διδασκαλίας και ειδικότερα δύο αίθουσες κατάλληλες για τη διεξαγωγή των μαθημάτων και προσομοιώσεων και μία αίθουσα διαλέξεων, καθώς και κατάλογο του αναγκαίου υλικοτεχνικού εξοπλισμού.

ζ) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 υπογεγραμμένη από τον ενδιαφερόμενο ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του, αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, στην οποία βεβαιώνεται ότι οι αίθουσες διδασκαλίας έχουν επαρκή υλικοτεχνική υποδομή και είναι κατάλληλες για το σκοπό της εκπαίδευσης και πληρούν τους ισχύοντες κάθε φορά όρους ασφαλείας.

η) παράβολο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

θ) Οι ήδη αδειοδοτημένοι Φορείς θεωρούνται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου και η αδειοδότησή τους εξακολουθεί να ισχύει. Δύναται όμως η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης να ζητήσει από αυτούς συμπληρωματικά στοιχεία της λειτουργίας τους και να τους καλέσει να συμμορφωθούν εντός εύλογης προθεσμίας αν κρίνει ότι υπάρχουν ελλείψεις που επηρεάζουν δυσμενώς αυτή.

2. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης εντός δύο (2) μηνών από την κατάθεση πλήρους φακέλου, ελέγχει την πληρότητά του. Σε περίπτωση που τα δικαιολογητικά είναι ελλιπή, ζητείται εγγράφως από τον αντίστοιχο Φορέα να αποστείλει, εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δεόντως συμπληρωμένα. Μετά την παραλαβή, τα δικαιολογητικά εξετάζονται εκ νέου και η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης αποφαινεται για την πληρότητα και συμβατότητά τους.

3. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος Φορέας είτε δεν προσκομίσει τα δικαιολογητικά εντός της ανωτέρω προθεσμίας των τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών, είτε αυτά που προσκομίζει δεν είναι πλήρη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, η αίτηση χαρακτηρίζεται ελλιπής και απορρίπτεται με αιτιολογημένη απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας του οποίου απορρίφθηκε η σχετική αίτηση δύναται να επανέλθει με νέα αίτηση.

4. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, του οποίου ο φάκελος κρίνεται πλήρης υπόκειται στη συνέχεια σε αξιολόγηση.

5. Η αξιολόγηση του ενδιαφερόμενου Φορέα γίνεται με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, βάσει των ακόλουθων πέντε κριτηρίων:

α) Οργάνωση, Λειτουργία

β) Επιστημονικό και λοιπό Προσωπικό

γ) Υλικοτεχνική Υποδομή

δ) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα

ε) Επιθεώρηση του χώρου εκπαίδευσης.

6. Εφόσον πληρούνται οι κατά τα ανωτέρω όροι και προϋποθέσεις, χορηγείται στον ενδιαφερόμενο Φορέα άδεια λειτουργίας, διαφορετικά, η αίτησή του απορρίπτεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, μπορεί να επανέλθει με νέα αίτηση.

7. Οι Φορείς ανά έτος και εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του Ιουλίου, υποβάλλουν στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης αναλυτική έκθεση αναφορικά με την λειτουργία τους, η οποία προβαίνει σε έλεγχο και αξιολόγηση της κατάστασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν και σε περίπτωση ανεπάρκειας επιβάλλει τις ποινές της παραγράφου 9.

8. Αν διαπιστωθεί ότι, προκειμένου να επιτευχθεί η αδειοδότηση και λειτουργία του Φορέα, δηλώθηκαν ή κατατέθηκαν στοιχεία ανακριβή, η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης ανακαλεί οριστικά την άδεια λειτουργίας του Φορέα.

9. Σε περίπτωση μη τήρησης των νόμιμων υποχρεώσεων του Φορέα κατά το στάδιο λειτουργίας του και μετά από προηγούμενη ακρόασή του η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, δύναται να επιβάλλει για κάθε παράβαση, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, το βαθμό υπαιτιότητας των οργάνων του και την τυχόν υποτροπή, μία από τις παρακάτω κυρώσεις:

α) σύσταση προς συμμόρφωση,

β) προσωρινή ανάκληση της άδειας του Φορέα από ένα (1) μήνα έως και έξι (6) μήνες ή/και,

γ) οριστική ανάκληση της άδειας του Φορέα.

Οι ανωτέρω διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση μετά από έγγραφη κλήτευση του Φορέα για παροχή εξηγήσεων.»

ΑΡΘΡΟ 14^ο

Πρόγραμμα σπουδών

Στο τέλος της παραγράφου Α του άρθρου 201 του νόμου 4512/2018, προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Οι δικαστικοί λειτουργοί εν ενεργεία ή επί τιμή, οι ασκούντες το δικηγορικό λειτούργημα και οι επίτιμοι δικηγόροι, καθώς και οι συμβολαιογράφοι, θα δύναται να εξαιρούνται από την παρακολούθηση των νομικών μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του άρθρου 201 του παρόντος νόμου, δηλαδή, τις Θεμελιώδεις έννοιες Ιδιωτικού Δικαίου, το Γενικό Εμπορικό Δίκαιο, τις Εταιρείες και τα Αξιόγραφα από το Πρόγραμμα.»

ΑΡΘΡΟ 15^ο

Διαπίστευση διαμεσολαβητών

Το άρθρο 202 του νόμου 4512/2018 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 202

Διαπίστευση διαμεσολαβητών

1. Η διαπίστευση των διαμεσολαβητών και η εγγραφή τους στο οικείο Μητρώο της παρ. 2 του άρθρου 203, γίνεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης κατόπιν εξετάσεων. Οι ήδη διαπιστευμένοι, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διαμεσολαβητές διατηρούν την διαπίστευσή τους.

2. Οι εξετάσεις των υποψηφίων διαμεσολαβητών διενεργούνται από την Επιτροπή Εξετάσεων όπως αυτή έχει οριστεί από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, κατά την κρίση της, τουλάχιστον όμως δύο φορές το χρόνο. Οι εξετάσεις είναι γραπτές και προφορικές και συμπεριλαμβάνεται αξιολόγηση σε προσομοιώσεις.

A. Εξετάσεις - Γραμματειακή υποστήριξη

1. Η Επιτροπή Εξετάσεων συνεδριάζει κατά την περίοδο των εξετάσεων. Χρέη Γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί ένας ή περισσότεροι υπάλληλοι της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή των Δικαστηρίων ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ., οι οποίοι διατίθενται από την Υπηρεσία τους στην Επιτροπή Εξετάσεων μετά από σχετικό αίτημά της. Η Γραμματεία μεριμνά για όλα τα καθήκοντα που της αναθέτει η Επιτροπή Εξετάσεων.

B. Τρόπος, κριτήρια, προϋποθέσεις και όροι εξετάσεων ενώπιον της Επιτροπής Εξετάσεων

1. Ο τόπος, ο χρόνος και ο τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Εξετάσεων, η οποία κοινοποιείται στους αδειοδοτημένους φορείς κατάρτισης και αναρτάται στην οικεία ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τουλάχιστον πριν από τριάντα (30) ημέρες.

2. Προϋπόθεση για τη συμμετοχή των υποψηφίων στις εξετάσεις είναι η υποβολή στην Επιτροπή Εξετάσεων αίτησης, η οποία πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό του φορέα κατάρτισης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι οι υποψήφιοι διαμεσολαβητές έχουν λάβει τη βασική εκπαίδευση και κατάρτιση, κατά τα οριζόμενα στον νόμο.

Η Επιτροπή Εξετάσεων ορίζει τους τρόπους υποβολής της αίτησης καθώς και των συνοδευτικών εγγράφων. Σε κάθε περίπτωση η αίτηση συνοδεύεται από παράβολο εκατό (100) ευρώ υπέρ του Δημοσίου, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Στις γραπτές εξετάσεις οι υποψήφιοι διαγωνίζονται σε εβδομήντα (70) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και δύο (2) ερωτήσεις με απαντήσεις σύντομης ανάπτυξης έως εκατό πενήντα (150) λέξεων η κάθε μία. Η βαθμολόγηση γίνεται σε κλίμακα των εκατό (100) μονάδων. Κάθε σωστή απάντηση στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής αντιστοιχεί σε μία μονάδα. Τα αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων ανακοινώνονται υποχρεωτικά εντός τριάντα ημερών από το πέρας τους.

4. Αν ένας από τους υποψήφιους δεν είναι παρών στην αίθουσα κατά την στιγμή της έναρξης εκφώνησης των θεμάτων αποκλείεται από τις εξετάσεις. Οι υποψήφιοι γράφουν σε ομοιόμορφο χαρτί, που τους χορηγείται από την Επιτροπή Εξετάσεων και φέρει τη μονογραφή ενός εκ των μελών της Επιτροπής. Το γραπτό δεν πρέπει να φέρει στο σώμα αυτού υπογραφή ή άλλο διακριτικό γνώρισμα πλην των ατομικών στοιχείων του υποψηφίου στο πάνω αριστερό μέρος της πρώτης σελίδας του γραπτού. Αφού γίνει η παραβολή με επίδειξη του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου αποδεικτικού ταυτοπροσωπίας, οι ενδείξεις των ατομικών στοιχείων του καλύπτονται με αδιαφανή ταινία, η οποία αφαιρείται μόνο μετά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας παρουσία όλων των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής.

5. Μετά την ολοκλήρωση των γραπτών εξετάσεων κατά τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους, οι επιτυχόντες σε αυτές υποψήφιοι καλούνται εντός πέντε εργασίμων ημερών σε προφορικές εξετάσεις ενώπιον της Επιτροπής Εξετάσεων προς διαπίστωση της επάρκειας των γνώσεων και δεξιοτήτων για διεξαγωγή διαμεσολάβησης. Οι προφορικές εξετάσεις συνίστανται στην εξέταση από τουλάχιστον δύο μέλη της Επιτροπής Εξετάσεων επί των τεχνικών της διαμεσολάβησης με χρησιμοποίηση ρόλων και προσομοιώσεων κατά τα συνήθη πρότυπα που εφαρμόζονται διεθνώς. Η επίδοση των υποψηφίων στις προφορικές εξετάσεις αξιολογείται με βάση συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης, τα οποία ορίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης μετά την σύσταση και έναρξη λειτουργίας της. Επάρκεια συντρέχει, όταν ο υποψήφιος διαμεσολαβητής έχει ανταποκριθεί επιτυχώς σε περισσότερες από τις μισές απαιτούμενες διαμεσολαβητικές ικανότητες και δεξιότητες βάσει των κριτηρίων αξιολόγησης και δεν έχει επιδείξει κάποια μορφή απαγορευμένης συμπεριφοράς σύμφωνα με την βαθμολόγηση των εξεταστών.

6. Επιτυχόντες είναι εκείνοι που έχουν λάβει μέσο όρο των δύο εξετάσεων, γραπτών και προφορικών, τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%), υπό την προϋπόθεση ότι σε καμία από τις δύο εξετάσεις δεν έχουν λάβει βαθμολογία κατώτερη του πενήντα τοις εκατό (50%). Οι προφορικές και οι γραπτές εξετάσεις ολοκληρώνονται σε μία περίοδο.

7. Η απόφαση της Επιτροπής Εξετάσεων γνωστοποιείται στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, η οποία διαπιστεύει τους οριστικούς επιτυχόντες.

8. Ο υποψήφιος διαμεσολαβητής που απέτυχε σε τρεις (3) εξεταστικές περιόδους, οφείλει να προσκομίσει νέο πιστοποιητικό εκπαίδευσης από φορέα κατάρτισης, προκειμένου να έχει εκ νέου δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις.

9. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και εντός 15 ημερών, η Επιτροπή Εξετάσεων ορίζει ημερομηνία κατά την οποία οι αποτυχόντες υποψήφιοι δύναται να λάβουν γνώση των γραπτών τους και της προφορικής τους βαθμολογίας, χωρίς να έχουν δικαίωμα αναβαθμολόγησης. Μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας τα γραπτά και οι προφορικές βαθμολογίες καταστρέφονται.

10. Για την επίλυση οποιουδήποτε ζητήματος ανακύπτει σχετικά με την εφαρμογή ή ερμηνεία του παρόντος άρθρου αρμόδια είναι η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης.»

ΑΡΘΡΟ 16^ο

Ενημέρωση κοινού – Μητρώο

Το άρθρο 203 του νόμου 4512/2018, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 203

1. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης σε συνεργασία με την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης παρέχει πληροφόρηση στο ευρύ κοινό σχετικά με τον θεσμό της διαμεσολάβησης και τον τρόπο πρόσβασης στις υπηρεσίες των διαμεσολαβητών.

2. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης καταρτίζει και τηρεί σε ηλεκτρονική μορφή τα παρακάτω Μητρώα Διαμεσολαβητών, τα οποία αναρτώνται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: α) Γενικό Μητρώο Διαμεσολαβητών, στο οποίο εγγράφονται οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές όλης της επικράτειας κατ' απόλυτη αλφαβητική σειρά και β) Ειδικό Μητρώο Διαμεσολαβητών, στο οποίο εγγράφονται οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές που εδρεύουν στην περιφέρεια κάθε Πρωτοδικείου της επικράτειας κατ' αύξοντα αριθμό μητρώου διαπίστευσης.

3. Σε κάθε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή αποδίδεται ένας μοναδικός αριθμός μητρώου.

4. Το Μητρώο Διαμεσολαβητών περιέχει υποχρεωτικά και κατ' ελάχιστο τις ακόλουθες πληροφορίες του διαπιστευμένου διαμεσολαβητή: α) τα προσωπικά στοιχεία της ταυτότητας του, την ηλεκτρονική διεύθυνση και τα λοιπά στοιχεία επικοινωνίας του, τον αριθμό μητρώου του και τον ΚΑΔ, εφόσον έχει και ασκεί το επάγγελμα του διαμεσολαβητή, β) το είδος της βασικής επαγγελματικής του δραστηριότητας, τον τίτλο των βασικών σπουδών και τους τυχόν μεταπτυχιακούς τίτλους του, γ) τον Φορέα εκπαίδευσης διαμεσολαβητών το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σπουδών του οποίου ολοκλήρωσε και τις ώρες διδασκαλίας του προγράμματος αυτού, δ) τυχόν μετεκπαιδεύσεις και άλλες επιστημονικές δραστηριότητες του, συναφείς με την διαμεσολάβηση.

5. Ο διαμεσολαβητής είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει άμεσα την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης για κάθε αλλαγή των κατά τα ανωτέρω στοιχείων του, η οποία ελέγχει αυτά και δύναται να καλεί τον διαμεσολαβητή σε διευκρινίσεις.

6. Διαμεσολαβητής, ο οποίος έχει διαπιστευθεί σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τηρώντας τις διατάξεις που προβλέπονται στο κράτος-μέλος ώστε νομίμως να ασκεί το επάγγελμα του διαμεσολαβητή, δύναται να εγγραφεί στο Μητρώο Διαμεσολαβητών που τηρείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, ύστερα από αίτησή του. Η αίτηση θα συνοδεύεται από την προσκόμιση των ακόλουθων εγγράφων που πιστοποιούν αυτή του την ιδιότητα: α) Αποδεικτικό της ιθαγένειας του αιτούντος, β) αντίγραφο των βεβαιώσεων επάρκειας ή του τίτλου εκπαίδευσης που παρέχει πρόσβαση στο επάγγελμα του διαμεσολαβητή στο άλλο κράτος-μέλος, γ) βεβαίωση τυχόν επαγγελματικής πείρας του αιτούντος, στην διαμεσολάβηση.

Η εγγραφή του ενδιαφερομένου, στο Μητρώο Διαμεσολαβητών θα πραγματοποιείται έπειτα από έλεγχο των ανωτέρω εγγράφων από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης και την έγκρισή της. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης εξετάζει τη νομιμότητα των εγγράφων που προσκόμισε ο ενδιαφερόμενος, κάνοντας, κατά την κρίση της, χρήση οποιουδήποτε πρόσφορου, προς τούτο, μέσου και τρόπου, και δύναται να καλέσει τον ενδιαφερόμενο να προσκομίσει πληροφορίες σχετικά με την εκπαίδευσή του, εφόσον κατά την κρίση της, απαιτούνται προκειμένου να εντοπιστεί εάν υφίστανται πιθανές ουσιαστικές διαφορές σε σχέση με την απαιτούμενη εθνική εκπαίδευση.

7. Με Υπουργική Απόφαση θα δύναται να καθορίζονται επιπλέον λεπτομέρειες για την τήρηση των Μητρώων του παρόντος και των υπηρεσιών της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης.»

ΑΡΘΡΟ 17^ο

Έναρξη ισχύος

Το άρθρο 206 του νόμου 4512/2018, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του νόμου 4566/2018, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 206

Η ισχύς του παρόντος Κεφαλαίου Β΄ αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, πλην του άρθρου 182 που τίθεται σε ισχύ την 30^η Νοεμβρίου 2019 και καταλαμβάνει τα εισαγωγικά της δίκης δικόγραφα στον πρώτο βαθμό, τα οποία κατατίθενται μετά την παρέλευση της ανωτέρω ημερομηνίας.»

ΑΡΘΡΟ 18^ο

Όπου στα άρθρα 178-206 του νόμου 4512/2018 αναφέρεται η φράση «Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων», αυτή αντικαθίσταται από την φράση «Υπουργός Δικαιοσύνης».

Όπου στα άρθρα 178-206 του νόμου 4512/2018 αναφέρεται η φράση «Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων», αυτή αντικαθίσταται από την φράση «Υπουργείο Δικαιοσύνης».